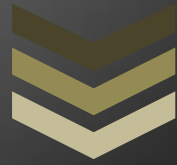

TÜRKONFED Aylık Ekonomik Görünüm Raporu

**Doç. Dr. Ümit İzmen
Zuhal Özbay Daş
Yasemin Özbal**

Mart 2014

türkonfed
TÜRK GİRİŞİM VE
İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
TURKISH ENTERPRISE
AND BUSINESS
CONFEDERATION

onatça

TÜRKONFED tarafından hazırlanan Aylık Ekonomik Görünüm Raporu'nun bu sayısı Onatça Grup'un katkılarıyla yayınlanmaktadır.

Giriş: Siyaset düğümü çözülmek bir yana daha da dolaşıyor

İç talepteki yavaşlama, uluslararası likiditenin azalmasından kaynaklanan ilave riskler, 17 Aralık soruşturmalarının yarattığı şaşkınlık, ses kayıtlarının neden olduğu hükümet sıkıntısı, önümüzdeki seçimlerin taşıdığı belirsizlikler, Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesinin yol açabileceği enerji fiyatlarındaki artış ve bölgesel dengeler üzerindeki olası etkileri, öngörülebilir gelecek için senaryo alternatiflerini çok genişletmiş durumda. Ukrayna'daki gelişmelerin Türkiye'nin jeo-stratejik önemine muhtemel olumlu etkileri bir tarafa bırakıldığında, diğer senaryolar geleceğe ilişkin çok da parlak bir tablo ortaya koymuyor.

Son ayda açıklanan veriler, geleceğe ilişkin bu olumsuz risklerin ekonomik konjoktüre yansımamış olduğunu gösteriyor. Dış ticaret açığı düzeliyor, kamu maliyesi sağlam, ekonomi üretmeye ve istihdam sağlamaya devam ediyor.

İç ve dış siyasi gelişmelerin ağırlığının yüksek olduğu, ekonomi politikasının etki alanının sınırlı olduğu bu konjoktürde, şirketler kesiminin özellikle de KOBİ'lerin kendi kontrollerindeki riskleri mümkün olduğu kadar aşağı çekmeleri önem kazanıyor.

Sıkıntılar aşıp Türkiye'nin yeniden hızlı bir büyüme patikasına dönmesi beklenirken, gelişmelerin yakından takip edilmesi ve önlemlerin zamanında alınması gerekiyor. Ekonominin normale döneceği dönemlere hazırlıklı olmak için bugün yapılması gereken, girişimlerin kendi içlerine odaklanmaları, verimlilik ve etkinlik artışı sağlarken müşteri sadakatine ve çalışan memnuniyetine önem vermeleri.

Küresel ekonomi: düzelmeye rağmen kırılmalıklar devam ediyor

Küresel ekonomi 2008 krizinin etkilerini gidermeye çalışırken, gelişmekte olan ülkeler için riskler devam ediyor. Küresel likidite daralmasının yanı sıra gerek bölgesel düzeyde karışıklıklar gerek ülke içi sorunlar gelişmekte olan ülkelerin büyüme ivmesi kazanmasında bir engel gibi görünüyor.

OECD gelişmiş ülkeler için Japonya hariç büyüme beklentilerini yukarı yönlü revize etti, fakat AB'deki toparlanmanın diğer gelişmiş ülkelerin gerisinde kaldığının altını çizdi. OECD'ye göre, Çin hariç BRICS ülkelerinde ise temel göstergeler aşağı yönlü bir seyir izliyor. Öte yandan, dünya ticaretinde gelişmiş ülkelerdeki toparlanmaya paralel olarak bir artış görünüyor.

ABD'de bu ay açıklanan istihdam verilerinin beklenenin üzerinde seyretmesi, FED'in tahvil alımlarının 10 milyar dolar daha da azaltılmasında etkili oldu. Küresel likiditenin daha da sıkışmasına neden olan bu durum gelişmekte olan ülke piyasalarında baskı kurmaya devam ediyor.

Halihazırda yüksek bir cari açık seviyesi yaşayan ve bu tasarruf sorununda ithalatta enerji bağımlılığının oldukça etkili olduğu ülkemizde Ukrayna'daki krizin önemi giderek artıyor. Moskova'nın Kırım'a asker yığdırması ile gerilen ilişkiler 16 Mart referandumu sonucunda Kırım'ın Rusya'ya katılma kararı ile yeni bir noktaya ulaştı. Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne tehdit olarak görülen bu durumun krizi daha da tırmandırmasından endişe ediliyor. Soğuk savaştan bu yana Avrupa'nın yaşadığı en büyük güvenlik krizi de olduğu belirtiliyor. Dünyanın en büyük enerji üreticilerinden Rusya'ya yapılan uluslararası bir ambargonun enerji fiyatlarını hızla yukarı

Siyasi belirsizlikler giderek şiddetleniyor

Bu konjoktürde ekonomi politikasının etki alanı çok sınırlı.

KOBİ'ler kendi kontrollerindeki riskleri mümkün olduğu kadar aşağı çekmeli ve kendi içlerine odaklanarak verimlilik artışı hedeflemeli.

Gelişmiş ülkelerde toparlanma güç kazanıyor.

ABD'de FED'in tahvil alımlarını azaltmaya devam etmesi gelişmekte olan ülke piyasalarında baskı yaratıyor.

Ukrayna'daki siyasi krizin enerji fiyatlarını tetiklemesi olası.

Çin'in büyümesinin yavaşlaması özellikle hammadde ihracatçısı ülkeler için büyük risk yaratıyor..

Borç seviyesi yüksek ülkelerde sorunlar devam etse de AB ekonomisi yavaş da olsa toparlanmaya devam ediyor.

Yerel seçim öncesinde piyasalarda "bekle-gör" tavrı egemen.

Siyasi gerilimin üretim ve istihdam üzerindeki olumsuz etkisi ortaya çıkmadı

Seçim sonrasında ekonomik durumda yeni bir bozulma ihtimali mevcut.

tırmandırması Türkiye gibi enerji ithalatı yüksek ülkeler için önemli bir risk. Ayrıca, enerji fiyatlarındaki gerilimlerin dünya borsalarını da olumsuz etkilemesi olası bir durum.

Ekonominin soğutulması yönünde politikaların uygulanmasından sonra büyümede hız kesen Çin'in 2014 yılında bir önceki yıl olduğu gibi %7,5 seviyelerinde büyümesi öngörülüyor. Ülkenin borç sokundaki artış ise finansal yapısındaki kırılganlıklara işaret ediyor. Dünyanın ikinci büyük ekonomisindeki bu gelişmeler diğer gelişmekte olan ülkeler için bir tehdit oluşturabilir.

Özellikle borç seviyeleri yüksek ekonomilerde durum endişe verici olmaya devam ediyor olsa da AB ekonomisi toparlanma eğilimi gösteriyor. Avrupa Merkez Bankası Euro Bölgesi için bir resesyon tehlikesi öngörmüyor.

Gelişmiş ülkelerdeki toparlanma dünya ticareti ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin ihracatı için olumlu. Ayrıca, en büyük ticari ortaklarımızdan Rusya ve AB'deki gelişmeler ülke ekonomisi açısından bir tehdit oluşturuyor. Üstelik komşu bölgelerimizde istikrarsızlık da devam ediyor. Borçlanarak büyüyen ülkeler için küresel likidite doğal olarak finansman açısından büyük bir sıkıntı yaratıyor.

Sonuç olarak, küresel likidite fazlasındaki azalma, yüksek cari açığa sahip bir ülke olarak Türkiye için, bazı olumlu gelişmelere rağmen dış talep, iç talepteki daralmayı dengelemeye yetmeyecek.

Üretimde gelişmeler: henüz yavaşlama yok.

Siyasi gerilim ve belirsizlikteki yoğun artışın ekonomi üzerinde olumsuz etki yapması beklenir. Ancak güven endeksleri dışarıda tutulursa, sanayi üretimi ve istihdam rakamlarında bir bozulma görülmediği gibi, tam tersine iyileşmeler olduğu dikkati çekiyor. Bu durum veri toplama metodolojisi nedeniyle üretimdeki bozulmanın henüz rakamlara yansımamasından kaynaklanabilir. Bir başka açıklama da piyasada çok gözlemlenen bir davranış olarak Mart seçim sonuçlarının bekleniyor olmasıdır. Seçimler ertesinde siyasetin normale döneceğini ve buna paralel olarak ekonomide de işlerin normalleşeceğini bekleyenler bu süre içinde radikal bir karar almamaktadırlar. Seçimler ertesinde, siyasetteki normalleşme beklentilerinin doğru çıkmaması halinde, ekonomide de beklentiler sert biçimde bozulacak ve üretim ve istihdamda düşüş görülecektir. Aslında seçim sonuçları ne olursa olsun, siyasetteki belirsizliğin Cumhurbaşkanlığı ve genel milletvekili seçimleri sonrasına kadar sürmesi muhtemeldir. Bu durumda, reel ekonomiye ilişkin hâlihazırda olumlu gelen rakamların geçici olma ihtimali ve yılın ikinci çeyreğinde rakamlarda bir bozulma gözlemlenme ihtimali göz önünde bulundurulmalıdır.

Tüketici ekonomiye güvenmiyor

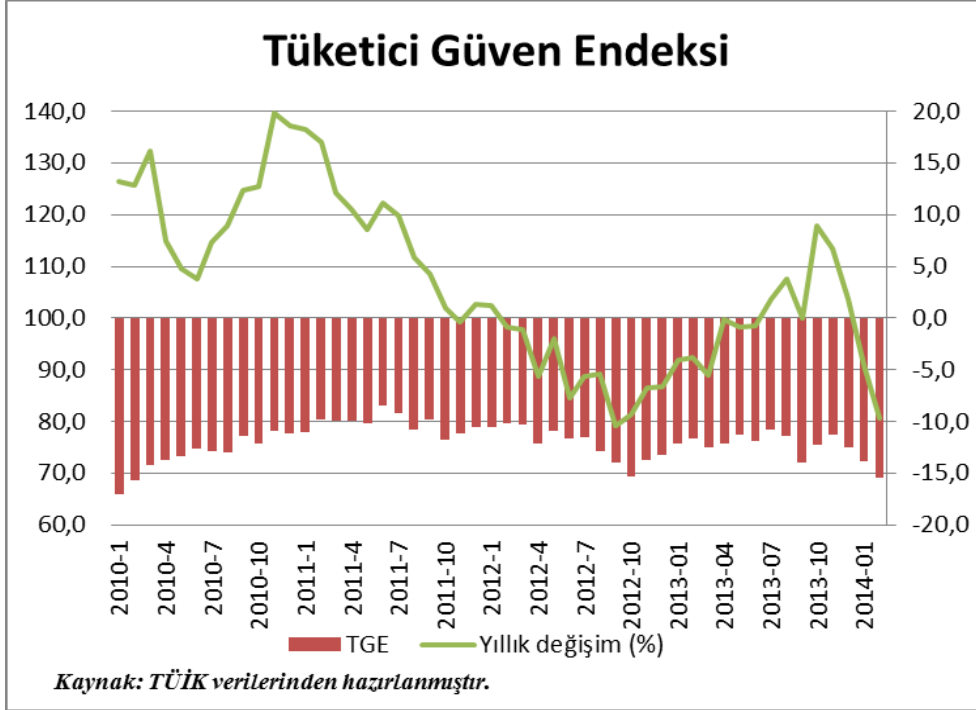
Şubat ayında 69,4 düzeyine gerileyen tüketici güven endeksi Mart ayında da, son dört aydaki seyrine benzer bir eğilimi gösteriyor. Reel gelirdeki düşüş beklentisi tüketicinin harcama davranışlarını etkiliyor.

Hem tasarruf, hem de tüketim harcamalarındaki aşağı yönlü seyir, tüketicinin gelecekte ülke ekonomisine olan endişesinin giderek arttığını gösteriyor. Merkez

Tüketici güveni azalıyor, tüketici kredileri ve kredi kartı kullanımı yavaşlıyor.

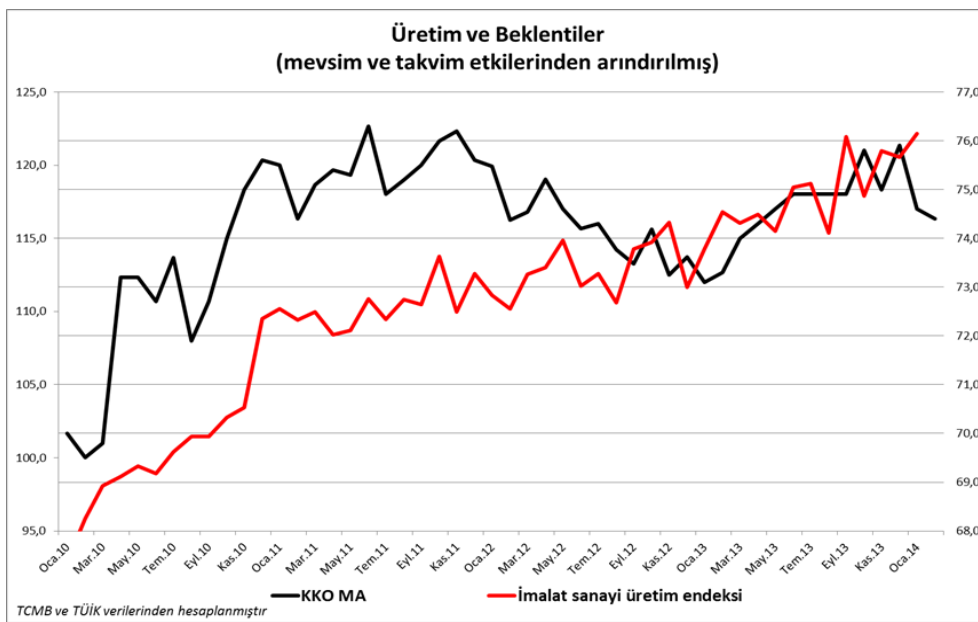
Bankası beklenti anketi sonuçlarında büyüme beklentilerindeki aşağı yönlü seyir de bu durumu doğrular bir nitelik taşıyor.

Diğer taraftan tüketici kredilerinde ve kredi kartı kullanımında görülen yavaşlama da tüketici güvenindeki gerileme ile tutarlı seyrediyor.

Ocak ayındaki sert düşüşten sonra Reel kesim güvenindeki erozyon durdu; seçim sonrası bekleşi başladı.

Tüketim beklentilerindeki zayıflığa paralel biçimde üretim beklentileri de kuvvetli değil. Siyasi gerilim, TL'nin değer kaybı ve risk priminin artması nedeniyle gerileyen mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi Şubat ayında bir önceki aya göre kısmen arttı. Artışta son üç aydaki sipariş artışının etkili olduğu görülüyor.

İmalat sanayi kapasite kullanım oranlarında, Ocak ayındaki sert düşüşün ardından Şubat ayında daha sınırlı bir gerileme gözlemlendi.

Kapasite kullanımındaki bozulma ve beklentilerdeki hızlı kötüleşmeye rağmen, Sanayi üretimi endeksi Ocak ayında beklentilerin aksine bir önceki aya kıyasla %1,1, imalat sanayi endeksi ise %1,3 oranında yükseldi. Bu durum, 2013'ün ikinci yarısında özel sektör yatırımlarındaki artışa paralel olarak kapasitenin artmış olması ve siyasetteki "bekle-gör" tavrı nedeniyle üretimde bir kısıntıya gidilmemesini akla getirmektedir. Ocak ayında imalat sanayi ihracatının % 9,3 artmış olduğu dikkate alındığında üretim artışını iç talepten çok dış talebin sürüklemiş olduğu düşünülüyor.

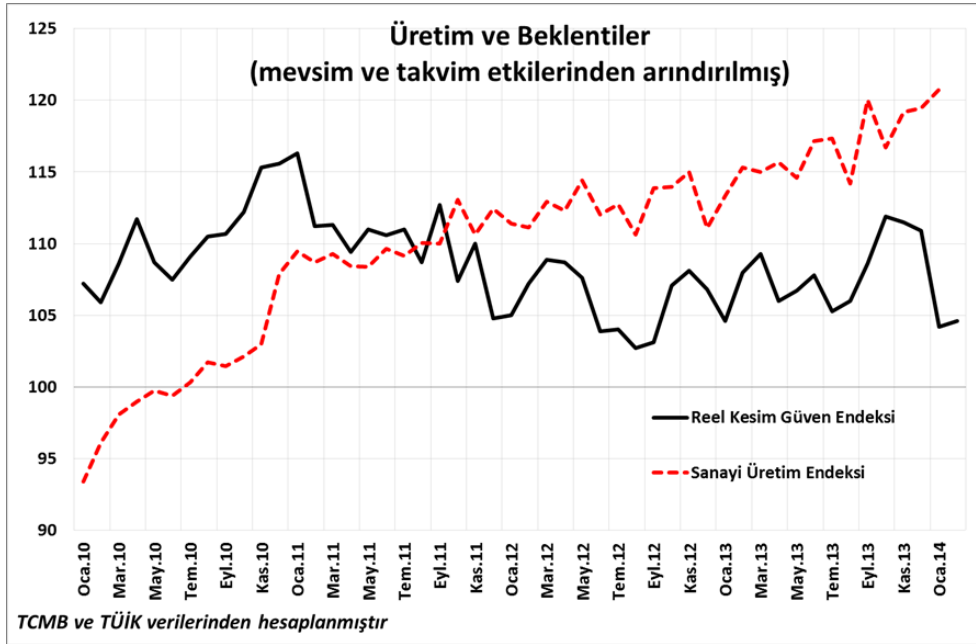
Diğer yandan, gerek beklenti anketlerinin gerekse kredi kartı ve tüketici kredileri verileri iç talebin zayıf seyrettiğini gösteriyor. Nitekim dayanıksız tüketim malları üretiminde 2,3 puanlık artışa karşılık, dayanıklı tüketim malları üretiminde 4,2 puanlık bir azalma dikkati çekiyor. Sermaye malları üretiminde gözlemlenen 2,2 puanlık gerileme de, 2013'ün ikinci yarısında canlanmış olan özel sektör yatırımlarının yeniden yavaşlayabileceğini düşündürüyor.

Sanayi üretimindeki artış iç talepteki yavaşlama eğilimleri ile birlikte değerlendirildiğinde, stoklarda artış olması akla gelmektedir. İktisadi Yönelim Anketi sonuçları da stoklarda artışa işaret etmektedir.

Kapasite kullanım oranı gerilerken, sanayi üretiminde artış görüldü.

Sanayi üretimindeki artışı dış talep sürükledi.

Üretim artarken iç talebin zayıf seyretmesi stoklarda artışa yol açıyor.

İstihdam piyasası

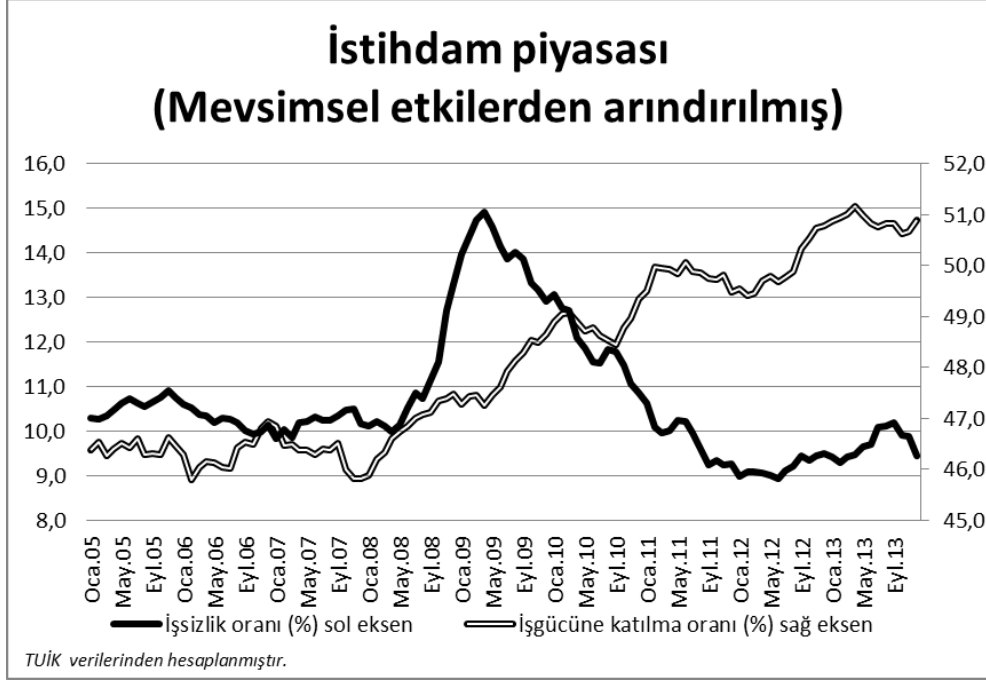
Sanayi üretimine paralel biçimde istihdam piyasalarında da korkulan bozulma görülmedi. Tam tersine istihdam piyasalarında küçük de olsa iyileşmeler dikkati çekti. İşsizlik oranı ise bir önceki yılın aynı ayına kıyasla 0,1 puan azalışla %10 seviyesine geriledi. Tarım dışı işsizlik oranı ve genç işsizlik oranı azalırken işgücüne katılım oranı 0,1 puan artarak %50,1 oldu.

Son bir sene içinde toplam 515 bin yeni istihdam yaratıldı. Aralık ayında tarım, sanayi, inşaat ve hizmet sektörlerinin dördünde de artış gözleniyor olsa da, hizmetler %51,6 pay ile istihdamın itici gücü olmaya devam ediyor.

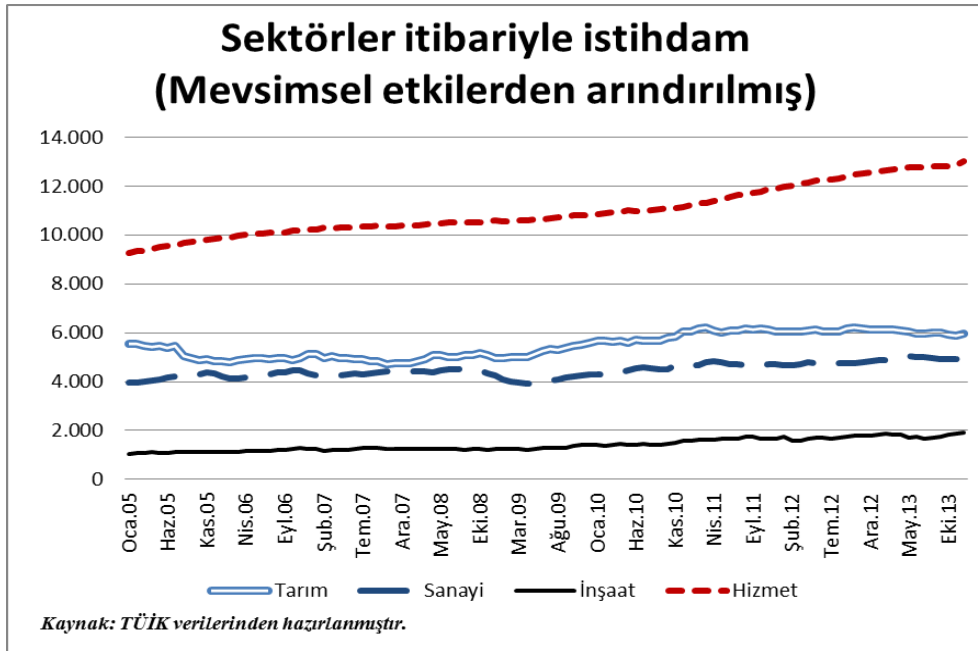

"Bekle-gör" politikası istihdam piyasalarında bozulmayı engelliyor.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler de istihdam piyasalarında bir bozulma olmadığını hatta bir düzelden söz edilebileceğini gösteriyor.

İstihdam piyasalarındaki iyileşmenin önümüzdeki aylarda devam ettirilmesi kolay olmayacak. Mart seçim sonuçlarını bekleyen bazı şirketlerin bu süreyi işçi çıkartmak yerine, toplu tatiller, çalışma saatlerinin düşürülmesi, vardiyaların azaltılması ile atlattığı biliniyor. Siyasi istikrarın tesis edilmesi durumunda, ekonominin özellikle hizmetler ve inşaat sektörleri yoluyla istihdam yaratmaya devam etmesi mümkün olabilecek. Buna karşılık, siyasi belirsizliğin daha uzunca bir süre devam edeceğinin ortaya çıkması durumunda ise istihdam piyasalarında toparlanmanın geçici olması ve rakamlarda bozulma görülmesi ihtimali güçlü.

Son bir sene içinde
çoğu hizmetler
sektöründe 515 bin
yeni istihdam yaratıldı

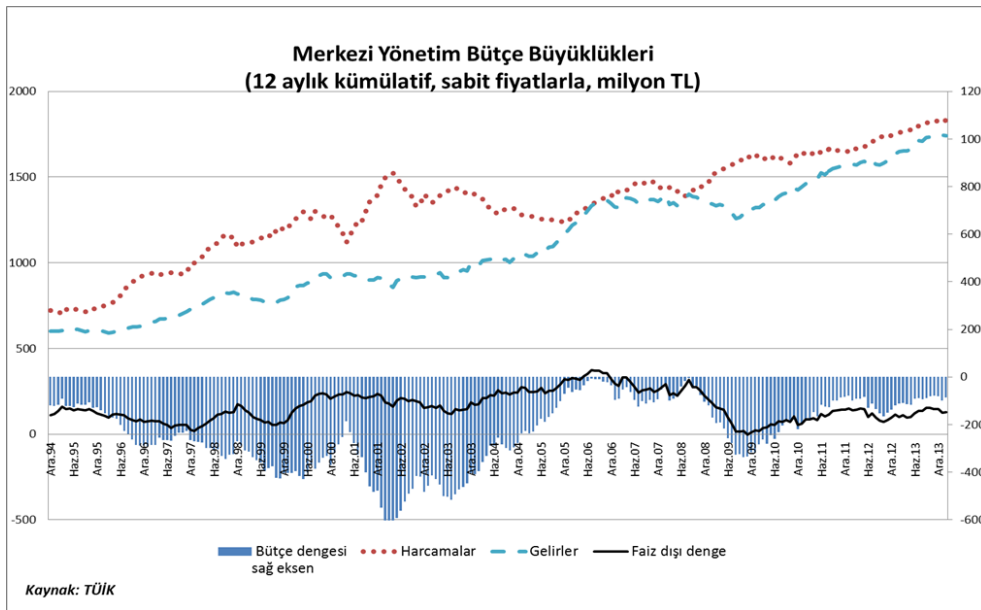
Seçim sonrasında
beklentilerde düzelleme
olmaması halinde
işsizlik oranında
yükselme kaçınılmaz
olacak.

Kamu Maliyesi

Türkiye ekonomisinde seçim dönemlerinde kamu maliyesinde bozulma görülmesi olağan bir durumdur. Ancak bu seçim döneminde, talebin zayıf olmasına karşılık bütçenin fazla vermesi, Türkiye ekonomisini gelecek riskler karşısında güçlendiren sevindirici bir gelişme oldu.

Ocak ayında 1,9 milyar TL fazla veren Merkezi Yönetim Bütçesi Şubat ayında da 1,7 milyar TL fazla verdi. Geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla artan vergi gelirleri, önceki aya göre 3,2 milyar geriledi ve 29,5 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Faiz dışı harcamalar yine bir önceki aya göre gerilerken geçen yılın aynı ayına göre 1,7 puan artarak 29,4 milyar TL düzeyine yükseldi. Toplam bütçe giderleri Şubat ayında 32,7 milyar TL, bütçe gelirleri ise 34,4 milyar TL olarak gerçekleşti. Bütçe fazlası Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüksek bir oranda arttı.

Ancak yerel seçimlerden sonra sırada Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri olması, bütçe açığındaki olumlu seyrin devam edeceğine ilişkin endişelere yol açıyor. Ayrıca Şubat ayındaki faiz artırımlarının da faiz giderlerini yükseltecek olması ve düşen büyümenin vergi gelirlerini azaltacak olması bütçe dengesi üzerindeki baskıyı artıracak.

Dış Denge

Henüz çok cılız da olsa AB ekonomisinin büyümeye geçmiş olması, Türkiye'nin ihracatını pozitif etkilerken düşen iç talep ithalatı düşürüyor ve sonuçta dış açık geçen seneye oranla daralıyor. TL'de meydana gelen değer kaybının gecikmeli etkisinin de devreye girmesiyle bu eğilimin önümüzdeki dönemde biraz daha güçlendiğini göreceğiz. Dış açıktaki daralma cari açığı düşürüyor olsa da, finansman çıkışı, rezervlerin erimesine yol açıyor.

Dış açık beklendiği gibi daralıyor

Altın hariç bakıldığında ihracat artışının çok daha kuvvetli olduğu ve dış ticaret açığındaki düzelmeye, görülenden de güçlü olduğu dikkati çekiyor.

*Seçim dönemi
olmasına karşılık
kamu maliyesinde
bozulma olmaması...*

*...bu zor ekonomik
konjunktürde en olumlu
gelişme*

*İç talepteki yavaşlama
ve AB ekonomisindeki
toparlanma
sonucunda dış açık
daralıyor*

Altın hariç bakıldığında dış açığı iyileşme daha da belirginleşiyor.

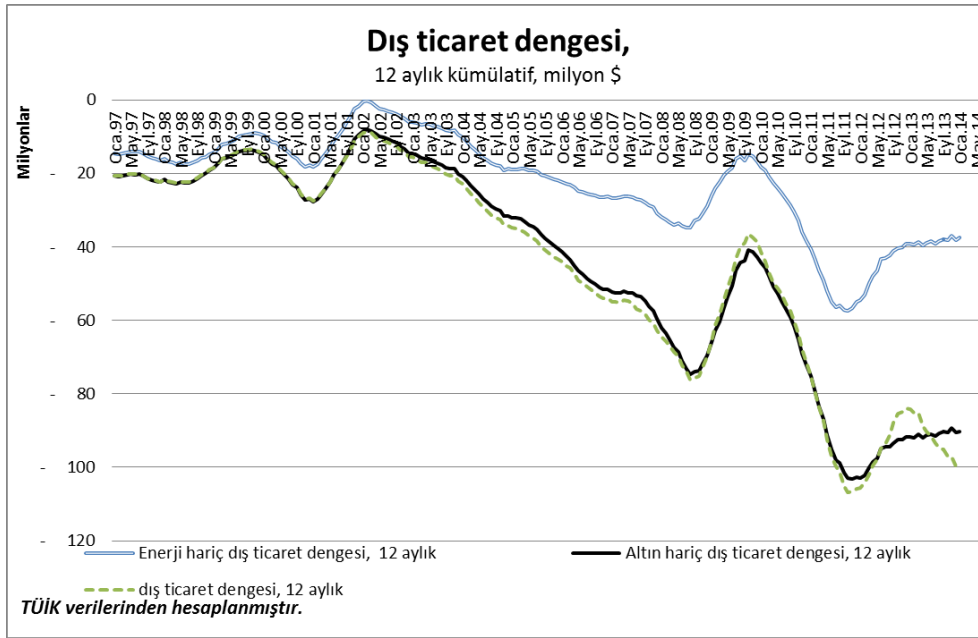
Dış açığı azalma cari açığı da düşürüyor...

...fakat cari açığın finansmanı giderek zorlaşıyor...

...sermaye girişi düşüyor...

Ocak ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %8,6 oranında ithalat ise %2,6 oranında arttı. Ocak ayında mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ihracat rakamı 13,2 milyar dolar olurken, ithalat ise 20,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. İç talepteki daralma eğiliminin ithalatı baskılaması sonucunda dış ticaret açığı bir önceki aya kıyasla 1,3 milyar dolar gerileyerek 7,6 milyar dolara düştü. Kümülatif dış ticaret rakamlarını incelediğimizde ihracatın ithalatı karşılama oranında hafif bir artış görülmekle birlikte, enerji dışı dış ticaret dengesinin yatay eğilimini sürdürdüğü gözleniyor.

İhracat artışında imalat sanayideki artışın oldukça etkili olduğu görülüyor. Her ne kadar imalat sanayindeki %9,3 oranındaki artış umut verici olsa da bu artışın yarıdan fazlasının düşük teknolojlü ürün ihracatından kaynaklanması ve düşük teknolojlü ürünler ihracatının toplam ihracattaki ağırlığının %32,1'den %34,6'ya yükselmesi, bir kez daha uzun vadeli sorunlara kısa vadeli çözümlerin yeterli olmadığını gösteriyor. Orta yüksek teknolojlü ürünlere olan ihracatın %13,3 artış göstermesi yapısal dönüşüm açısından olumlu olsa da yeterli değil.

Sermaye çıkışı rezervlerde erimeye neden oluyor

2014 yılının ilk cari işlemler verilerine göre, dış ticaret açığının gerilemesine bağlı olarak Ocak ayında cari açık geçen yılın aynı dönemine göre 932 milyon dolar azalarak 4,8 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. 12 aylık kümülatif cari açık ise 64 milyar dolara geriledi.

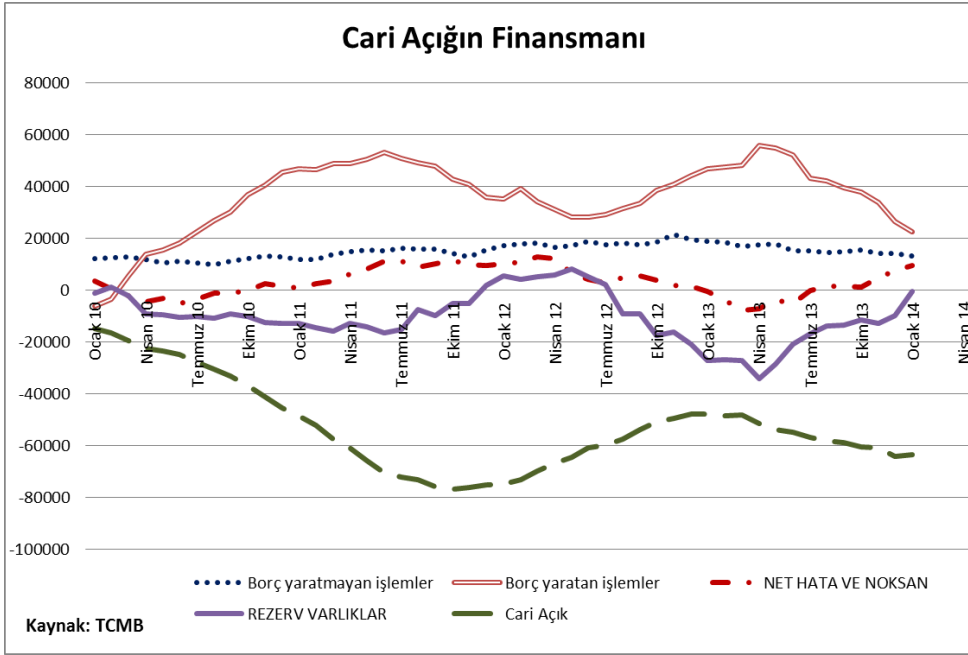
Cari açığı gerileme olumlu olmakla birlikte, uluslararası likiditedeki bolluk döneminin sona ermesi ve siyasi ve ekonomik riskler nedeniyle fonların genelde tüm yükselen piyasa ekonomilerinden uzak durmayı tercih etmesi nedeniyle finansman sorunu hala en ciddi risk olmaya devam ediyor.

Bununla birlikte, örneğin Brezilya'nın Ocak ayında yüksek cari açık seviyesine karşılık finansmanında zaten yüksek olan doğrudan yatırımları beklentilerin üzerinde artırarak finansman riskini azaltabilmiş olduğu görülüyor.

Türkiye’de ise doğrudan yatırımlar geçen yılın aynı dönemine kıyasla 300 milyon dolar artarak 917 milyon dolara yükseldi. 12 aylık kümülatif temelde portföy yatırımları geçen Mayıs ayından bu yana 52 milyar dolardan 22 milyar dolara geriledi. Bankacılık ve reel sektörün kredi kullanımları da azalmaya devam etti.

Ocak ayı verileri, cari açıktaki küçülmeye karşılık finansman riskinin önemine işaret etti. Cari açığın yanı sıra Ocak ayında finans hesabında da sermaye çıkışı görüldü. 2009 küresel kriz dönemindeki rakamı da aşarak 3,1 milyar dolara ulaşan bu çıkış, daha önce sadece 1998 ve 2001 krizlerinde görülmüştü.

Böylece Ocak ayındaki 8 milyar dolarlık finansman ihtiyacının 2,2 milyar dolarlık bölümü kaynağı belirsiz net hata ve noksan kalemi, 5,8 milyar doları ise rezerv varlıklar kullanılarak kapatılabildi.

Parasal Göstergeler

Merkez Bankası para politikasını %5 enflasyon hedefi doğrultusunda uygulasa da, son 10 senedeki %8 enflasyon oranı, bu politikaya ilişkin tereddütlere yol açıyor. Geçen ay alınan kararların ardından sıkılaştırılan para politikası ve alınan makroihtiyati önlemlerin yanı sıra sermaye girişlerinin zayıflaması, hatta tersine dönmesi, kredi büyümesini yavaşlatıyor.

Kredi genişlemesi yavaşlıyor

Merkez Bankası bu ay faiz oranlarında bir değişime gitmedi, ancak enflasyona ilişkin yukarı yönlü risklerin devam ettiğinin altını çizdi. Sıkı para politikasının ve ekonomideki istikrar algısının değişmesi tüketici kredilerinde de kendini gösteriyor. Mart’ın ilk haftasında açıklanan tüketici kredileri verilerine göre kredi artışı hız kesmiş görünüyor. Geçen yıl Aralık ayına göre tüketici kredilerindeki değişim %1,26 ile sınırlı kaldı. Kredi kartları kullanımı ise Aralık ayına göre %2,5 oranında geriledi. Keza, taşıt kredileri de %4,90 oranında sert bir düşüş gerçekleşti. Konut kredilerinde ise artış devam ederken artış hızında bir yavaşlama olduğu açık. Öte yandan, ticari kredilerde

Dış açık rezervlerin eritilmesi pahasına kapatılabiliyor.

Finans hesabında kriz dönemlerinde gözlemlenebilecek bir çıkış oldu.

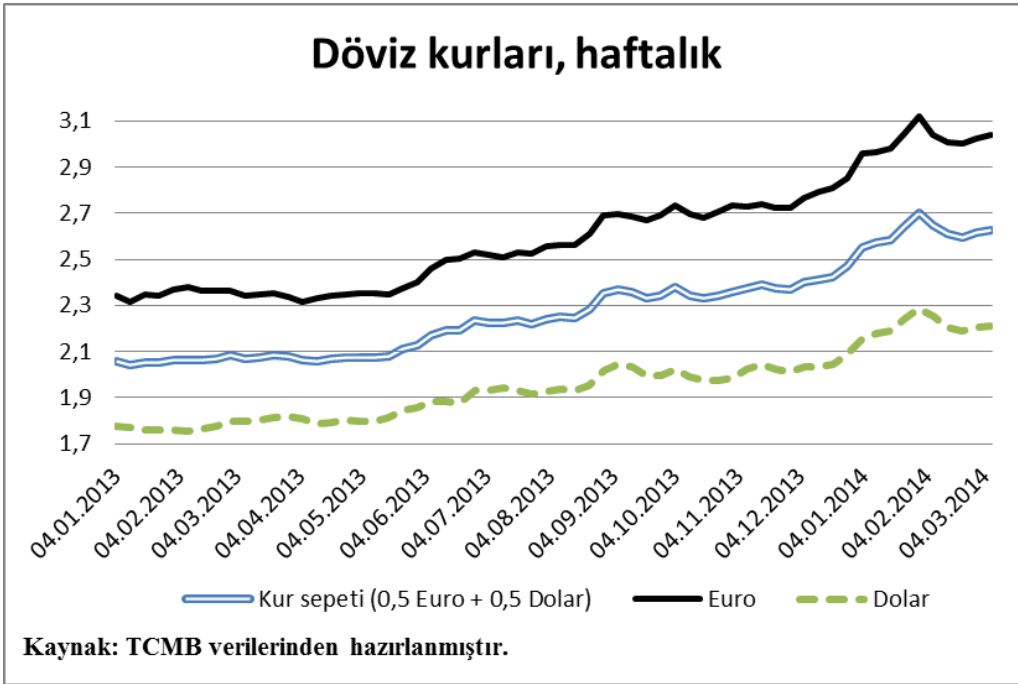

Sıkı para politikası ve makroihtiyati önlemler kredi genişlemesini yavaşlatıyor.

içeride siyasetteki, dışarıda FED’deki gelişmeler bir süre daha TL’nin değerinde

bir önceki yıla göre %41,47 oranında artış dikkat çekici. Bu veri bize iş dünyasında hareketliliğin devam ettiğini gösteriyor.

Merkez Bankası'nın faiz artırımından sonra döviz kurlarındaki hareketlilik hararetini yitirmiş görünüyor. Güncel siyasi gerilimlerden ve küresel gelişmelerden etkilenen döviz kurlarında kısa dalgalanmalar görülebiliyor. Siyasetin nabzında bir düşüş görülmeden ve FED'in parasal genişlemeyi bitirerek faiz artırımını sürecini tamamlamadan döviz kurlarında nihai bir sakinleşme beklememek gerekiyor.

Enflasyondaki yükseliş devam edecek

İç talepteki yavaşlama işaretlerine karşılık enflasyon yüksek seyretmeye devam ediyor. Şubat ayında yıllık enflasyon oranı %7,9'a yükseldi. Enflasyonu gıda ve ulaştırma fiyatları sürüklüyor.

Sert faiz artışına karşılık, enflasyondaki yükselmenin devam etmesi sürpriz olmayacak.

Seçim sonrasında enerji fiyatlarında beklenen artış, ülke parasının değer kaybetmesinin gecikmeli etkileri, üretici fiyat endeksinin %12,4'e çıkması, çekirdek enflasyon göstergesi olarak kabul edilen I-endeksinin bu ay hızlanarak %7,6'dan %8,4'e çıkması, gelecek aylar için TÜFE artışına yönelik önemli ipuçları veriyor.

Bu veriler ışığında, Merkez Bankası'nın yılsonu hedefi üzerinde yukarı yönlü sapmalar beklenmelidir. Enflasyonun kalıcı olarak %5'lerin altına çekilmesi konusunda şimdiye kadar ciddi bir irade ortaya konulmamış olduğu dikkate alındığında, bu olumsuz iç ve dış konjonktürde enflasyonla mücadelenin bir öncelik olmasını beklemek olası gözüküyor. Buna rağmen, Türkiye ekonomisinin bugünkü sorunlarının temelinde bu tür yapısal sorunları zamanında çözmemiş olmasının etkili olduğunu unutmamak gerekiyor.

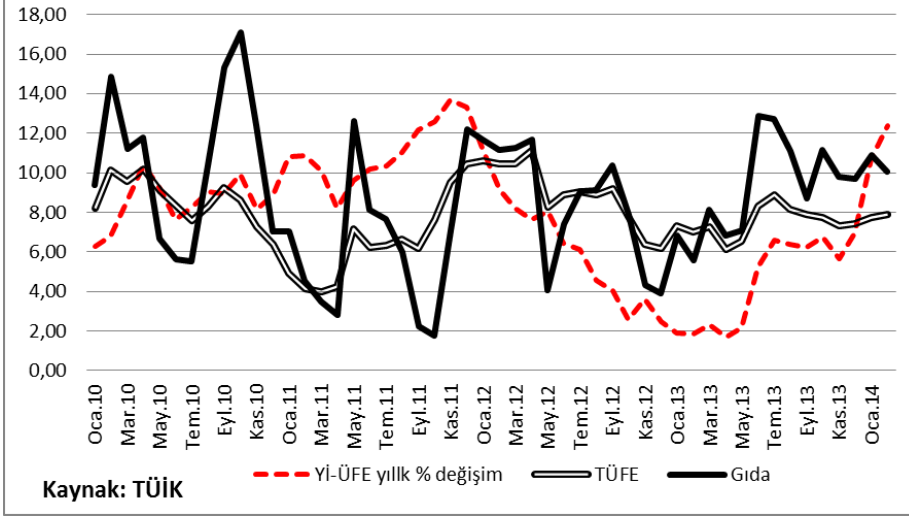
TL'deki değer kaybı fiyatları olumsuz etkiliyor.

İç talepteki yavaşlamaya karşılık enflasyonist baskılar güçlü

Enflasyonla mücadele öncelik olamıyor.

Enflasyon göstergeleri, yıllık % değişim

Sonuç

Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu yüksek enflasyon, yüksek dış açık, düşük büyüme konjonktürünün 30 Mart yerel seçimlerinden sonra değişeceğine ilişkin bir kuvvetli bir emare gözüküyor.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler bir yana, dünyanın her yerinde siyasi risk, her zaman için ekonomik risk ve beklentiye çerçeveleyen en önemli faktördür. Siyasetteki belirsizlik devam ettiği sürece Türkiye ekonomisi daha olumlu bir konjonktüre geçemeyecektir.

30 Mart seçimlerinin ertesinde siyasette tansiyonun düşmesi ve ülkenin demokratikleşme ve ekonomik kalkınma yolunda yürümeye devam etmesi herkesin ortak özlemi olmasına rağmen, siyaset denkleminin giderek karmaşık hale gelmiş olması, nihai çözüm için önümüzdeki üç seçim de sonuçlanmasını gerektirebilecektir. Bu ise ekonominin hızlı büyüme sürecine dönme beklentilerinin ertelenmesine yol açmaktadır.

30 Mart'tan sonra siyasette suların durulacağı buna bağlı olarak da piyasaların normalleşeceği beklentisiyle şimdilik "bekle-gör" politikasını tercih edenlerin seçim sonrası dönemde bu beklentilerinin karşılanmaması ve kararlarını gözden geçirmeleri, üretim artışının yavaşlamasına ve buna bağlı olarak istihdam yaratma kapasitesinin zayıflamasına yol açabilecektir.

Siyasetin ekonomi üzerindeki gölgesi, kararları öteleyerek, yapısal reformları geciktirerek uzun vadeyi de olumsuz etkiliyor. Türkiye'yi orta-gelir tuzağından çıkartacak, yüksek teknolojili sanayi ürünlerinin üretimine dayalı bir büyüme modeline geçilmesi için bir an önce harekete geçmek gerekiyor.

*Yüksek enflasyon,
yüksek dış açık, düşük
büyüme konjonktürü
seçim sonrasını da
etkileyecek.*

Kaynakça

1. Türkiye İstatistik Kurumu
2. Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası
3. T.C. Maliye Bakanlığı
4. EUROSTAT
5. Financial Times
6. IMF World Economic Outlook October 2013 (January 2014 Update)
7. OECD
8. Hürriyet
9. IMF <http://blog-imfdirect.imf.org/2014/03/04/euro-area-deflation-versus-lowflation/>
10. <http://4.bp.blogspot.com/-bu8PYoJInsl/UPgtRDzYb2I/AAAAAAAAABUA/YHMC8lv7fA/s640/5.jpg> (sayfa 1)
11. <http://uk.reuters.com/article/2014/03/19/uk-ukraine-idUKBREA1H0EM20140319> (sayfa 2)
12. <https://encrypted-tbn3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTTo6SRjBacQGR19TEoTIM2PFYTodF6nFYOn3M3YaO7ID-PwrgB> (sayfa 3)
13. <http://www.thesilverpen.com/wp-content/uploads/2012/07/waiting-500x500.jpg> (sayfa 4)
14. http://www.pamwinters.com/images/zoom_calif/unemployment.gif (sayfa 5)
15. <http://www.41gebze.com/images/haber/vergi.jpg> (sayfa 6)
16. <http://www.colourbox.com/preview/1622667-727158-export-cargo-container-isolated-on-white.jpg> (sayfa 7)
17. <http://gcube.milliyet.com.tr/Detail/2013/12/19/-vayemez-amca-araniyor-isvicre-para-1404138.jpg> (sayfa 8)
18. <http://salihtayfunince.files.wordpress.com/2012/03/varlc4b1k-vergisi-karikatc3bcr-2.jpg> (sayfa 9)
19. http://blog.startups.ch/wp-content/uploads/2010/01/Fotolia_Mann-auf-Erfolgskurs.jpg (sayfa 10)

Bu çalışma yalnızca bilgilendirme amaçlı hazırlanmıştır. Çalışmada yer alan analiz ve değerlendirmelerin kullanılması tamamen tercihe bağlı olup, hiçbir koşulda yatırım tavsiyesi biçiminde yorumlanmamalıdır. Çalışmada kullanılan veriler kamuya açık ve güvenilir olduğu düşünülen kaynaklardan derlenmiştir. Yine de, bu çalışmadaki bilgilerin ve yorumların kullanılmasının ve/veya sunulan verilerdeki hata ve eksikliklerin doğurabileceği her türlü olumsuz sonuçtan dolayı Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu ve her ne akitle bağlı olursa olsun her türlü çalışana hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.